



## **Phần I. Kỹ năng cơ bản**

### **1.1 HTML là gì?**

HTML (Hyper Text Markup Language - Ngôn ngữ đánh dấu siêu văn bản) là một sự định dạng để báo cho trình duyệt Web (Web browser) biết cách để hiển thị một trang Web.

Các trang Web thực ra không có gì khác ngoài văn bản cùng với các thẻ (tag) HTML được sắp xếp đúng cách hoặc các đoạn mã để trình duyệt Web biết cách để thông dịch và hiển thị chúng lên trên màn hình.

### **1.2 Cấu trúc của một file HTML**

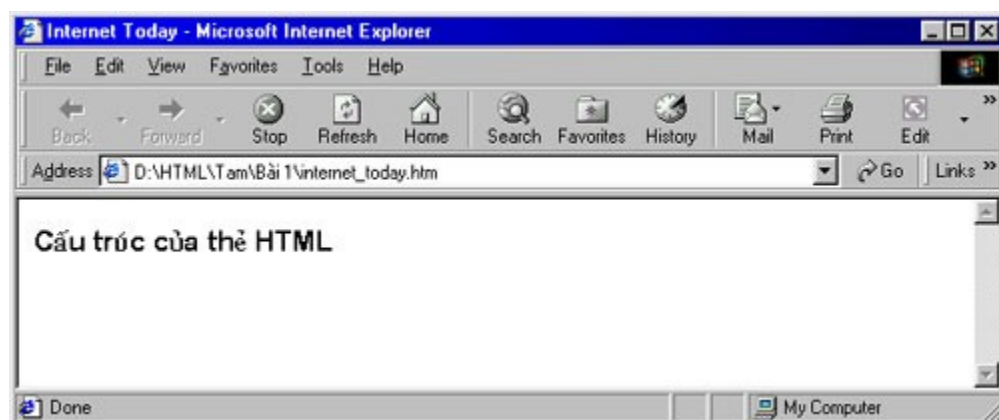
#### **1.2.1. Thẻ (tag) HTML là gì.**

Khi trình duyệt Web đọc một file HTML, nó sẽ tìm trong file đó các tag hay những đoạn mã đặc biệt để biết cách hiển thị file HTML đó.

Ví dụ: Khi trong file HTML có đoạn

`<h3> Cấu trúc của file HTML </h3>`

thì sẽ hiển thị đoạn "Cấu trúc của file HTML" lên trên màn hình với mức độ tiêu đề thứ 3 (sẽ nói kỹ ở phần sau).



Các tag HTML báo cho trình duyệt biết cách khi nào thì in đậm một dòng văn bản, in nghiêng, biến dòng văn bản thành một siêu liên kết tới các trang Web khác, hiển thị ảnh...

Trong ví dụ trên ta thấy sau tag <h3> và đoạn văn bản là tag </h3>. Trong tag </h3> ta thấy có dấu / , dấu / nằm trong 1 tag báo hiệu cho trình duyệt biết là hiệu ứng của tag đó đã kết thúc.

**Như vậy việc sử dụng một tag HTML như sau:**

<tên tag> vùng văn bản chịu tác động </tên tag>.

**Chú ý:** Trình duyệt không quan tâm tên tag là chữ hoa hay chữ thường nên việc viết <h3> và <H3> là như nhau.

### 1.2.2. Cấu trúc của một file HTML.

File HTML bao giờ cũng bắt đầu bằng thẻ <html> và kết thúc bằng thẻ </html>. Cặp thẻ này báo cho trình duyệt Web biết rằng nó đang đọc một file có chứa các mã HTML, còn thẻ </html> có tác dụng như kết thúc file HTML.

Bên trong cặp thẻ <html> ... </html> là các cặp thẻ <head> ... </head> và <body> ... </body> là phần thân, tại đây bạn có thể nhập vào các đoạn văn bản cùng các thẻ khác quy định về định dạng của trang.

Ngoài ra để ghi chú thích, tiện cho việc xem tag HTML hoặc cập nhật một trang Web, ta cần đặt chú thích vào giữa <!-- và -->.

**Tóm lại cấu trúc cơ bản của một file HTML là**

<html>

<head>

<title> Tên trang </title>

</head>

<body>

.....

<!-- Văn bản và các thẻ HTML -->

.....

</body>

</html>.

[TRỞ LẠI](#) [XEM TIẾP](#)

Bản quyền Công ty Phát triển Phần mềm (VASC)  
E-mail: [i-today@vasc.vnn.vn](mailto:i-today@vasc.vnn.vn)



## 2. Tạo file HTML đầu tiên.

Sau khi đã đọc phần trên, bạn đã biết thế nào là thẻ HTML và cấu trúc chung của một file HTML. Sau đây chúng ta sẽ cùng tạo ra file HTML đầu tiên.

1. Mở Notepad của Windows hay bất kỳ một trình soạn thảo văn bản nào có thể tạo ra những văn bản trơn (plain text). Nếu bạn dùng Microsoft Word thì phải lưu trữ ở dạng ASCII.

2. Bạn hãy nhập những dòng văn bản sau

<html>

<head>

<title>Chân trời tri thức - Internet today </title>

</head>

<body>

Chào mừng bạn đã tham gia chuyên mục Chân trời tri thức của tạp chí Công nghệ Thông tin Internet Today. Trong phần này bạn sẽ được học những kiến thức cơ bản về HTML, công cụ để tạo ra các trang Web. Sau khi đã học xong về HTML bạn có thể tạo ra những trang Web đầy ấn tượng với văn bản, hình ảnh, âm thanh...

</body>

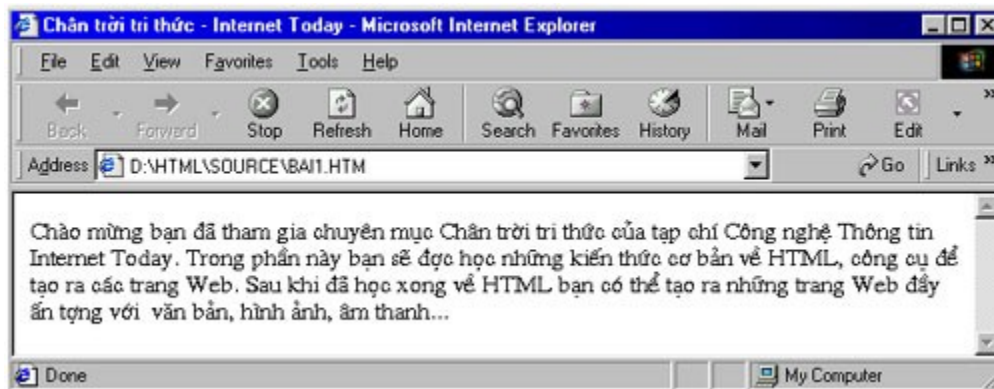
</html>

3. Lưu file với phần mở rộng là htm. Ví dụ Bai1.htm.

**Lưu ý:** Bạn nên tạo một Folder riêng để chứa các tập tin mà bạn sẽ tạo ra trong suốt thời gian học HTML.

4. Khởi động IE hoặc Netscape. Chọn File / Open. Sử dụng hộp thoại để mở file HTML bạn vừa tạo.

5. Bạn sẽ nhìn thấy trên tranh tiêu đề của trình duyệt là dòng chữ "Chân trời tri thức - Internet today" và trong trang dưới là "Chào mừng bạn đã tham gia chuyên mục Chân trời tri thức của tạp chí Công nghệ Thông tin Internet Today. Trong phần này bạn sẽ được học những kiến thức cơ bản về HTML, công cụ để tạo ra các trang Web. Sau khi đã học xong về HTML bạn có thể tạo ra những trang Web đầy ấn tượng với văn bản, hình ảnh, âm thanh..." mà bạn đã viết trong phần body



[TRỞ LẠI](#) [Mục Lục](#) [XEM TIẾP](#)

Bản quyền Công ty Phát triển Phần mềm (VASC)  
E-mail: [i-today@vasc.vnn.vn](mailto:i-today@vasc.vnn.vn)



### 3. Hiện thị văn bản ở dạng đậm, nghiêng, gạch chân...

#### 3.1. Bài học

Khi trình bày một trang Web, có lúc cần nhấn mạnh, hay để tạo sự khác biệt, bạn cần phải hiện thị văn bản ở các dạng đậm, nghiêng, gạch chân... HTML có các tag định dạng kiểu chữ để giúp bạn.

#### HTML

<u>Đây là tag gạch chân</u>  
<i>Đây là tag nghiêng </i>

#### Kết quả

Đây là tag gạch chân  
*Đây là tag nghiêng*

<tt>Đây là tag chữ đánh máy</tt>  
<b>Đây là tag đậm </b>  
<em>Đây là tag </em>  
<strong>Đây là tag strong</strong>  
<strike>Đây là tag strong</strike>

Đây là tag chữ đánh máy  
**Đây là tag đậm**  
*Đây là tag Strong*  
**Đây là tag Strong**  
~~Đây là tag strikeline~~

Bạn có thể kết hợp các tag này với nhau, miễn là chúng được lồng vào nhau một cách chính xác. Ví dụ:

<b> <i> .... </i> </b>

Tag in nghiêng phải nằm trong tag in đậm.

Hơn nữa bạn có thể áp dụng các tag với tiêu đề

<h2> <i> .... </i> <h2>

### 3.2.Thực hành

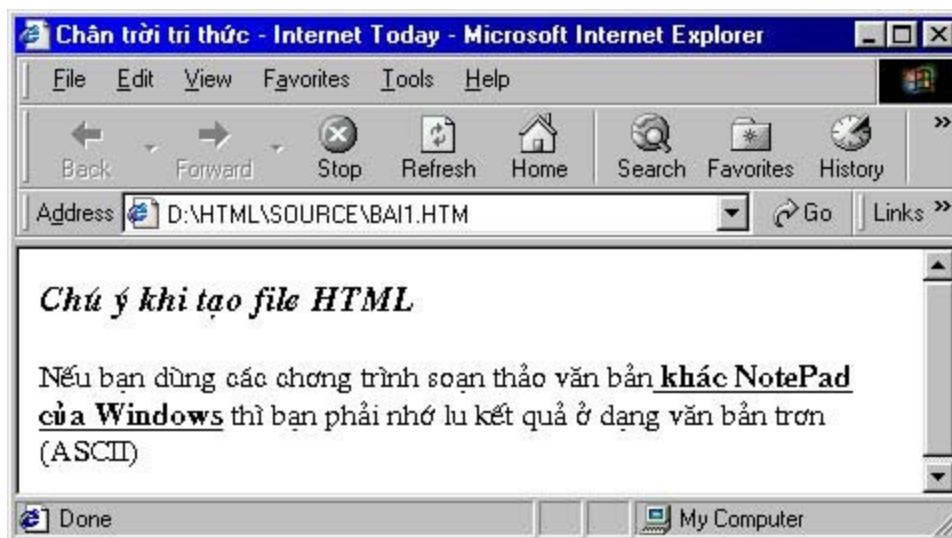
áp dụng vào file HTML của bạn.

1. Tạo một file HTML mới
2. Thêm các tag định dạng kiểu chữ. Lúc này file HTML của bạn trong phần body có dạng như sau.

<h3><b><i>Chú ý khi tạo file HTML</i></b></h3>

Nếu bạn dùng các chương trình soạn thảo văn bản<b><u> khác NotePad của Windows </u></b>thì bạn phải nhớ lưu kết quả ở dạng văn bản trồn (ASCII)

3. Lưu công việc của bạn.
4. Dùng trình duyệt mở và so sánh với ví dụ mẫu.



[TRỞ LẠI](#) [Mục Lục](#) [XEM TIẾP](#)

Bản quyền Công ty Phát triển Phần mềm (VASC)  
E-mail: [i-today@vasc.vnn.vn](mailto:i-today@vasc.vnn.vn)



## 4. Sáu mức tiêu đề

### 4.1. Bài học

Khi trình bày một trang Web, đôi khi bạn phải cần đến các tiêu đề theo các kích cỡ, phong chữ khác nhau. HTML có các tag để thực hiện việc này.

Để tạo một tiêu đề chúng ta dùng

<hx> Tên tiêu đề </hx>

Trong đó x là một số có giá trị từ 1 đến 6 chỉ kích cỡ tiêu đề. Sau đây là ví dụ cho các cỡ của tiêu đề.

# Tiêu đề cỡ 1 <!-- H1 cỡ 36 -->

## Tiêu đề cỡ 2

### Tiêu đề cỡ 3

## Tiêu đề cỡ 4

## Tiêu đề cỡ 5

Tiêu đề cỡ 6.

## 4.2.Thực hành

### Thêm các tiêu đề vào trang Web của bạn.

1. Mở lại file HTML mà bạn đã tạo ra ở bài học trước bằng trình soạn thảo văn bản mà bạn đã dùng để tạo ra nó.

2. Thêm đoạn sau vào file HTML. Bạn cần lưu ý đoạn thêm vào phải nằm giữa <body> và </body>

<h1>Giới thiệu chung</h1>

vào trước đoạn "Chào mừng bạn đã tham gia chuyên mục Chân trời tri thức của tạp chí Công nghệ Thông tin Internet Today. Trong phần này bạn sẽ được học những kiến thức cơ bản về HTML, công cụ để tạo ra các trang Web. Sau khi đã học xong về HTML bạn có thể tạo ra những trang Web đầy ấn tượng với văn bản, hình ảnh, âm thanh...

3. Lưu công việc bạn vừa làm.

4. Dùng trình duyệt Web để mở file HTML bạn vừa tạo và so sánh với ví dụ mẫu, nếu bạn thấy khác bạn có thể phải xem lại những gì mình đã tạo trong file HTML.



5. Chia văn bản thành nhiều đoạn

Trước hết bạn lại mở file HTML mà bạn đã tạo từ các bài học trước bằng trình soạn thảo văn bản, thay vì để văn bản như cũ, bây giờ ở cuối mỗi dòng bạn có thể gõ Enter vài lần, khi đó đoạn văn bản của bạn trông có vẻ như sau :

Chào mừng bạn đã tham gia chuyên mục Chân trời tri thức của tạp chí Công nghệ Thông tin Internet Today. Trong phần này bạn sẽ được học những kiến thức cơ bản về HTML, công cụ để tạo ra các trang Web. Sau khi đã học xong về HTML bạn có thể tạo ra những trang Web đầy ấn tượng với văn bản, hình ảnh, âm thanh...

Lưu công việc bạn vừa làm và mở nó trên trình duyệt của bạn. Khi đó bạn sẽ trông thấy kết quả trên trình duyệt như sau :



Bạn cảm thấy có điều gì không đúng phải không? Bởi vì HTML bỏ qua dấu hiệu xuống dòng khi bạn gõ Enter và bỏ qua các dòng trống nên bạn thấy đoạn văn bản mà bạn vừa nhập dù có Enter để xuống dòng nhưng vẫn liền với nhau.

Để chia đoạn HTML dùng tag <p>

Cũng lưu ý rằng tag <hx> gắn liền với sự chia đoạn nên bạn không cần phải đặt <p> trước <hx>.

### **Chèn các dấu chia đoạn vào file HTML của bạn.**

1. Dựng trình soạn thảo văn bản để mở file HTML mà bạn đã tạo từ trước.
2. Chúng ta thêm đoạn mới vào văn bản, sau đoạn đầu

Tạp chí Internet Today là một tạp chí điện tử chuyên về Công nghệ thông tin. Chúng tôi sẽ giúp các bạn tìm hiểu và khám phá những bí ẩn của HTML để bạn có thể tự tạo ra các trang Web cho riêng mình

3. Đưa con trỏ soạn thảo đến cuối đoạn đầu, thêm tag <p>. Lúc này đoạn văn bản trông giống như sau.

Chào mừng bạn đã tham gia chuyên mục Chân trời tri thức của tạp chí Công nghệ Thông tin Internet Today. Trong phần này bạn sẽ được học những kiến thức cơ bản về HTML, công cụ để tạo ra các trang Web. Sau khi đã học xong



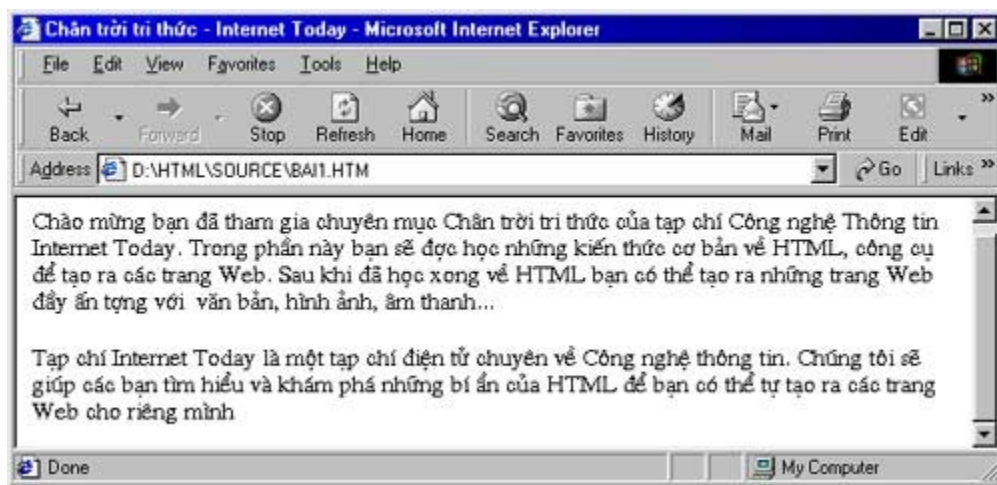
về HTML bạn có thể tạo ra những trang Web đầy ấn tượng với văn bản, hình ảnh, âm thanh...

<p>

Tạp chí Internet Today là một tạp chí điện tử chuyên về Công nghệ thông tin. Chúng tôi sẽ giúp các bạn tìm hiểu và khám phá những bí ẩn của HTML để bạn có thể tự tạo ra các trang Web cho riêng mình

4. Lưu lại công việc của bạn.

5. Dùng trình duyệt mở lại file HTML của bạn và so sánh với ví dụ mẫu.



Như bạn thấy, các đoạn văn bản đã được tách nhau do tác dụng của tag <p>

### **Thêm một số tag phân đoạn**

<hr> Chèn một đường thẳng vào trang Web của bạn, tag này thường dùng để chia những phần chính của trang Web.

<br> Đẩy văn bản xuống một dòng mới, tag này khác tag <p> ở chỗ nó không chèn thêm vào trang của bạn một dòng trống như tag <p>. Bạn có thể sử dụng tag này khi tạo một danh sách, viết các dòng của một bài thơ.

Ví dụ : Nếu trong file HTML có đoạn sau giữa tag<body> và </body>

<hr>

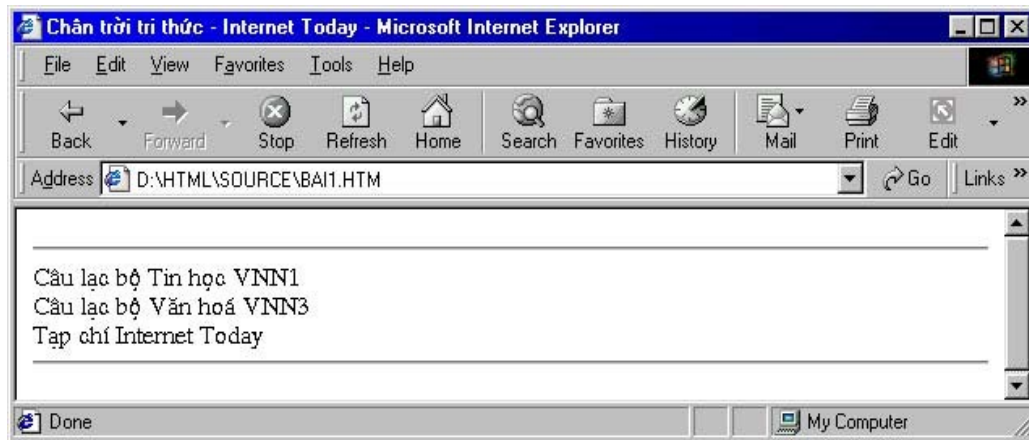
Câu lạc bộ Tin học VNN1<br>

Câu lạc bộ Văn hoá VNN3<br>

Tạp chí Internet Today<br>

<hr>

Thì kết quả như sau :



[TRỞ LẠI](#) [Mục Lục](#) [XEM TIẾP](#)

Bản quyền Công ty Phát triển Phần mềm (VASC)  
E-mail: [i-today@vasc.vnn.vn](mailto:i-today@vasc.vnn.vn)



## 5. Preformatted text

### 5.1. Bài học

Phần này trình bày về cách hiển thị các đoạn văn trong đó có cả các khoảng trắng và dấu xuống dòng.

Như bạn đã biết trong các phần trước, trình duyệt bỏ qua các dòng trắng, dấu hiệu xuống dòng khi ta soạn thảo. Tuy nhiên bạn vẫn có thể hiển thị được văn bản như lúc bạn nhập vào bằng cách sử dụng tag <pre>

Ví dụ

<pre>

Khi bạn muốn trình duyệt Web hiển thị đúng như bạn soạn thảo, bạn nhớ dùng tag <pre>